

Brüsszel, 2022. június 13.
(OR. fr, en)

9751/22

ECOFIN 544
UEM 148
SOC 339
EMPL 221
COMPET 442
ENV 539
EDUC 212
RECH 335
ENER 250
JAI 804
GENDER 84
ANTIDISCRIM 64
JEUN 95
SAN 339

FELJEGYZÉS

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Biz. dok. sz.:	9407/22 - COM(2022) 609 final
Tárgy:	Ajánlás – A TANÁCS AJÁNLÁSA Görögország 2022. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Görögország 2022. évi stabilitási programját

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a COM(2022) 609 final bizottsági javaslaton alapuló fenti tanácsi ajánlástervezet több tanácsi bizottság által módosított és jóváhagyott szövegét.

A TANÁCS AJÁNLÁSA

(...)

Görögország 2022. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Görögország 2022. évi stabilitási programját

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre¹ és különösen annak 5. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról szóló, 2011. november 16-i 1176/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre² és különösen annak 6. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalásaira,

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság véleményére,

tekintettel a szociális védelemmel foglalkozó bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdaságpolitikai Bizottság véleményére,

mivel:

¹ HL L 209., 1997.8.2., 1. o.

² HL L 306., 2011.11.23., 25. o.

- (1) A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközt létrehozó (EU) 2021/241 európai parlamenti és tanácsi rendelet³ 2021. február 19-én hatályba lépett. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz reformok és beruházások végrehajtásához nyújt pénzügyi támogatást, és az Unió által finanszírozott jelentős fiskális impulzust biztosít. Hozzájárul a gazdaság helyreállításához, valamint a fenntartható és növekedésösztönző reformok és beruházások megvalósításához, különösen a zöld és digitális átállás előmozdítása céljából, egyúttal fokozza a tagállamok gazdaságainak rezilienciáját és potenciális növekedését. Támogatja továbbá a fenntartható államháztartás megerősítését, valamint közép- és hosszú távon ösztönzi a növekedést és a munkahelyteremtést. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz keretében nyújtott, tagállamonkénti maximális pénzügyi hozzájárulást 2022 júniusában aktualizálják az (EU) 2021/241 rendelet 11. cikkének (2) bekezdésével összhangban.

³ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/241 rendelete (2021. február 12.) a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról (HL L 57., 2021.2.18., 17. o.).

- (2) A Bizottság 2021. november 24-én elfogadta az éves fenntartható növekedési jelentést, amely elindította a gazdaságpolitikai koordináció 2022. évi európai szemeszterét. A jelentés kellően figyelembe vette a 2021. május 7-én aláírt portói szociális kötelezettségvállalást, amely az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság által 2017. november 17-én kihirdetett szociális jogok európai pillérének további végrehajtására vonatkozik. Az Európai Tanács 2022. március 25-én jóváhagyta a 2022. évi éves fenntartható növekedési jelentés prioritásait. A Bizottság 2021. november 24-én az 1176/2011/EU rendelet alapján elfogadta a riasztási mechanizmus keretében készült jelentést is, amelyben Görögországot azon tagállamok közé sorolta, amelyek vonatkozásában részletes vizsgálatra van szükség. Ugyanezen a napon a Bizottság elfogadta az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló tanácsi ajánlásra vonatkozó ajánlást, valamint a foglalkoztatási iránymutatások és a szociális jogok európai pillérében foglalt elvek végrehajtását elemző 2022. évi együttes foglalkoztatási jelentésre vonatkozó javaslatot is. A Tanács 2022. április 5-én elfogadta az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló ajánlást⁴ (a továbbiakban: az euroövezetről szóló 2022. évi ajánlás), 2022. március 14-én pedig elfogadta az együttes foglalkoztatási jelentést.

⁴ A Tanács ajánlása (2022. április 5.) az euroövezet gazdaságpolitikájáról (HL C 153., 2022.4.7., 1. o.).

- (3) A világitárványból való kilábalás idószakában Ukrajna ellen indított orosz invázió jelentősen megváltoztatta a geopolitikai és gazdasági környezetet. Az inváziónak a tagállamok gazdaságára gyakorolt hatása többek között az energia-, élelmiszer- és nyersanyagárak emelkedésében, valamint a növekedési kilátások romlásában tükröződik. A magasabb energiaárak különösen az energiaszegénységben élő vagy az energiaszegénység kockázatának kitett legkiszolgáltatottabb háztartásokat, valamint az energiaár-emelkedésnek leginkább kitett vállalkozásokat sújtják. Az Unió emellett az Ukrajnából menekülő emberek példátlan mértékű beáramlásával is szembesül. Az Oroszország által indított agresszív háború gazdasági hatásai különböző mértékben érintették a tagállamokat. Erre való tekintettel 2022. március 4-én – az (EU) 2022/382 tanácsi végrehajtási határozattal⁵ – első ízben aktiválták a 2001/55/EK tanácsi irányelvet⁶, amely biztosítja a lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából érkező személyek számára az Unióban való jogszerű tartózkodás jogát, valamint az oktatáshoz és képzéshez, a munkaerőpiachoz, az egészségügyi ellátáshoz, a lakhatáshoz és a szociális ellátásokhoz való hozzáférést.

⁵ A Tanács (EU) 2022/382 végrehajtási határozata (2022. március 4.) a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek Ukrajnából való tömeges beáramlása tényének a 2001/55/EK irányelv 5. cikke értelmében történő megállapításáról és átmeneti védelem bevezetéséről (HL L 71., 2022.3.4., 1. o.).

⁶ A Tanács 2001/55/EK irányelve (2001. július 20.) a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek tömeges beáramlása esetén nyújtandó átmeneti védelem minimumkövetelményeiről, valamint a tagállamok e személyek befogadása és a befogadás következményeinek viselése tekintetében tett erőfeszítései közötti egyensúly előmozdítására irányuló intézkedésekről (HL L 212., 2001.8.7., 12. o.).

- (4) Az európai szemeszter a gyorsan változó gazdasági és geopolitikai helyzetet figyelembe véve 2022-ben újraindítja az átfogó gazdaság- és foglalkoztatáspolitikai koordinációt, ugyanakkor a 2022. évi éves fenntartható növekedési jelentésben foglaltaknak megfelelően a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz végrehajtási követelményeihez is igazodik. Az elfogadott helyreállítási és rezilienciaépítési tervek végrehajtása elengedhetetlen az európai szemeszter szerinti szakpolitikai prioritások teljesítéséhez, mivel a tervek a 2019. és 2020. évi európai szemeszter ciklusában kiadott releváns országspecifikus ajánlások összességét vagy egy jelentős részét érintik. A 2019. és 2020. évi országspecifikus ajánlások ugyanúgy relevánsak maradnak az (EU) 2021/241 rendelet 14., 18. és 21. cikkével összhangban felülvizsgált, aktualizált vagy módosított helyreállítási és rezilienciaépítési tervek tekintetében is, az e felülvizsgált, aktualizált vagy módosított tervek benyújtásának időpontjáig kiadott esetleges további országspecifikus ajánlások mellett.
- (5) A Stabilitási és Növekedési Paktum általános mentesítési rendelkezését 2020 márciusa óta alkalmazzák. A Bizottság az „Egy évvel a Covid19-járvány kitörése után: a fiskális politikai válasz” című, 2021. március 3-i közleményében kifejtette azon álláspontját, hogy az általános mentesítési rendelkezés deaktiválására vagy további alkalmazására vonatkozó döntést a gazdaság állapotának átfogó értékelése alapján kell meghozni, és ehhez fő mennyiségi kritériumként az uniós vagy az euroövezeti gazdasági aktivitásnak a válság előtti (azaz a 2019 végi) állapothoz viszonyított szintjét kell figyelembe venni. Az Európában zajló háborúval összefüggésben a megnövekedett bizonytalanság és a gazdasági kilátásokat övező számottevő lefelé mutató kockázatok, továbbá az energiaárak példátlan emelkedése és az ellátási láncok tartósan fennálló zavarai indokoltá teszik a Stabilitási és Növekedési Paktumban foglalt általános mentesítési rendelkezés alkalmazásának 2023 végéig történő meghosszabbítását.

- (6) A Görögország 2021. évi stabilitási programjára vonatkozó tanácsi véleményt tartalmazó, 2021. június 18-i tanácsi ajánlásban⁷ alkalmazott megközelítés alapján az összesített költségvetési irányvonal jelenleg az elsődleges kiadások (amelyekbe nem tartoznak bele a diszkrecionális bevételi intézkedések és a Covid19-válsággal kapcsolatos ideiglenes szükséghelyzeti intézkedések, azonban a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből és más uniós alapokból nyújtott vissza nem térítendő támogatásokból finanszírozott kiadások igen) változásának a középtávú potenciális növekedéshez viszonyított arányával mérhető a legjobban⁸. Az összesített költségvetési irányvonalon túl – annak értékelése érdekében, hogy a nemzeti költségvetési politika prudens-e, és összetétele elősegíti-e a zöld és digitális átállással összhangban lévő fenntartható helyreállítást – figyelmet kell fordítani a (diszkrecionális bevételi intézkedések nélkül és a Covid19-válsággal kapcsolatos ideiglenes szükséghelyzeti intézkedések nélkül számított) nemzeti finanszírozású⁹ elsődleges folyó kiadások és a beruházások alakulására is.

⁷ A Tanács ajánlása (2021. június 18.), amelyben véleményezi Görögország 2021. évi stabilitási programját (HL C 304., 2021.7.29., 33. o.).

⁸ A költségvetési irányvonalra és annak összetételére vonatkozó, ebben az ajánlásban szereplő becslések a Bizottság 2022. tavaszi előrejelzésének alapjául szolgáló feltételezésekre épülő bizottsági becslések. A Bizottság középtávú potenciális növekedésre vonatkozó becslései nem tartalmazzák a helyreállítási és rezilienciaépítési terv részét képező, a potenciális növekedést adott esetben fokozó reformok kedvező hatását.

⁹ A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből vagy más uniós alapokból nyújtott vissza nem térítendő támogatások által finanszírozott kiadásokon kívüli kiadások.

- (7) A Bizottság 2022. március 2-án közleményt fogadott el, amelyben átfogó költségvetés-politikai iránymutatást nyújt 2023-ra (a továbbiakban: a költségvetési iránymutatás), amelynek célja a tagállamok stabilitási és konvergenciaprogramjai előkészítésének a támogatása, és ezáltal a szakpolitikai koordináció erősítése. A Bizottság megjegyezte, hogy a 2022. évi téli előrejelzésben felvázolt makrogazdasági kilátások alapján a 2020–2022-ben követett, támogató jellegű aggregált költségvetési irányvonalról 2023-ban célszerűnek tűnik áttérni egy lényegében semleges aggregált költségvetési irányvonalra, ugyanakkor készen kell állni a változó gazdasági helyzetre való reagálásra. A Bizottság megállapította, hogy a 2023-ra vonatkozó költségvetési ajánlásokban továbbra is differenciáltan kell kezelni a tagállamokat, és figyelembe kell venni az országok közötti esetleges átgyűrűző hatásokat. A Bizottság felkérte a tagállamokat, hogy stabilitási és konvergenciaprogramjukban is juttassák érvényre az iránymutatást. A Bizottság kötelezettséget vállalt arra, hogy szorosan nyomon követi a gazdasági fejleményeket, és szükség szerint – de legkésőbb az európai szemeszter tavaszi fordulójában, 2022 májusának végén – kiigazítja szakpolitikai iránymutatását.
- (8) A költségvetési iránymutatásnak megfelelően a 2023-ra vonatkozó költségvetési ajánlások figyelembe veszik a gazdasági kilátások romlását, a fokozott bizonytalanságot és más lefelé mutató kockázatokat, valamint a Bizottság 2022. évi téli előrejelzéséhez képest magasabb inflációt. E megfontolások fényében a költségvetési válaszintézkedések részeként bővíteni kell a zöld és digitális átállásra, valamint az energiabiztonságra irányuló közberuházásokat, továbbá meg kell őrizni a legkiszolgáltatottabb háztartások vásárlóerejét, ezáltal célzott és átmeneti intézkedésekkel enyhítve az energiaárak megrugrásának hatását, és mérsékelve a másodlagos hatásokból eredő inflációs nyomást. A költségvetési politikának változatlanul rugalmasnak kell lennie, hogy lépést tudjon tartani a gyorsan változó körülményekkel, ideértve az Oroszország által Ukrajna ellen folytatott agresszív háborúból fakadó, védelemmel és biztonsággal kapcsolatos kihívásokat, és az egyes tagállamokat – azok költségvetési és gazdasági helyzetétől függően – eltérően kell kezelnie, többek között azzal összefüggésben, hogy mennyire érinti az adott országot a válság és a lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából érkező személyek beáramlása.

- (9) Görögország 2021. április 27-én az (EU) 2021/241 rendelet 18. cikkének (1) bekezdésével összhangban benyújtotta nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervét a Bizottságnak. Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikkének megfelelően a Bizottság az említett rendelet V. mellékletében foglalt értékelési iránymutatásokkal összhangban értékelte a helyreállítási és rezilienciaépítési terv relevanciáját, eredményességét, hatékonyságát és következetességét. A Tanács 2021. július 13-án elfogadta Görögország helyreállítási és rezilienciaépítési terve értékelésének jóváhagyásáról szóló végrehajtási határozatát¹⁰. A részletek folyósításának feltétele, hogy a Bizottság az (EU) 2021/241 rendelet 24. cikkének (5) bekezdésével összhangban határozatot fogadjon el, amely kimondja, hogy Görögország kielégítően teljesítette a tanácsi végrehajtási határozatban foglalt releváns mérföldköveket és célokat. A kielégítő teljesítés előfeltétele, hogy a korábbi mérföldköveket és célokat továbbra is teljesítettnek lehessen tekinteni.
- (10) Görögország az 1466/97/EK rendelet 4. cikkében meghatározott határidőn belül, 2022. április 30-án benyújtotta 2022. évi nemzeti reformprogramját, 2022. április 29-én pedig 2022. évi stabilitási programját. A kapcsolódási pontok figyelembevételére érdekében a két program értékelésére egyidejűleg került sor. Az (EU) 2021/241 rendelet 27. cikkével összhangban a 2022. évi nemzeti reformprogram a Görögország által a helyreállítási és rezilienciaépítési terv végrehajtása terén elért eredményekről készített féléves jelentést is tükrözi.

¹⁰ ST 10152/2021.

- (11) A Bizottság 2022. május 23-án közzétette a Görögországra vonatkozó 2022. évi országjelentést. Az országjelentés értékelte a Tanács által 2019-ben, 2020-ban és 2021-ben elfogadott releváns országspecifikus ajánlások végrehajtása terén Görögország által elért eredményeket, és a helyreállítási és rezilienciaépítési eredménytábla alapján számba vette a helyreállítási és rezilienciaépítési terv Görögország általi végrehajtását. Ezen elemzés alapján az országjelentés hiányosságokat tárt fel a helyreállítási és rezilienciaépítési terv által nem vagy csak részben kezelt kihívásokkal kapcsolatban, valamint új és kialakulóban lévő – többek között az Ukrajna elleni orosz invázióból eredő – kihívásokat azonosított. A jelentés értékelte továbbá a Görögország által a szociális jogok európai pillérének végrehajtása, a foglalkoztatásra, a készségekre és a szegénység csökkentésére vonatkozó kiemelt uniós célok elérése, valamint az Egyesült Nemzetek fenntartható fejlődési céljainak megvalósítása terén elért eredményeket.
- (12) A Bizottság az 1176/2011/EU rendelet 5. cikke alapján Görögország vonatkozásában részletes vizsgálatot végzett, amelynek eredményeit 2022. május 23-án közzétette. A Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy Görögország esetében túlzott makrogazdasági egyensúlyhiány áll fenn. Sebezhetőségek állnak fenn a magas államadóssággal, a külső egyensúly elégtelen helyreállításával és a nemteljesítő hitelek magas szintjével összefüggésben, miközben a potenciális növekedés alacsony, a munkanélküliség pedig magas.
- (13) A Bizottság 2022. május 23-án a Szerződés 126. cikkének (3) bekezdése szerinti jelentést adott ki. A jelentés megvizsgálta Görögország költségvetési helyzetét, mivel a költségvetési hiány 2021-ben meghaladta a Szerződésben a bruttó hazai termék (GDP) 3 %-ában meghatározott referenciaértéket. A jelentés megállapította, hogy a hiányra vonatkozó kritérium nem teljesült. A Bizottság a 2022. március 2-i közleményével összhangban nem javasolta új túlzotthiány-eljárás megindítását 2022 tavaszán, és felül fogja vizsgálni, hogy szükséges-e ilyen eljárások megindítását kezdeményeznie 2022 őszén.

- (14) A Tanács a 2020. július 20-i ajánlásában¹¹ azt ajánlotta Görögországnak, hogy az általános mentesítési rendelkezéssel összhangban 2020 és 2021 folyamán hozzon meg minden szükséges intézkedést a Covid19-világjárvány hatékony kezelése, a gazdaság működőképességének fenntartása és a későbbi helyreállítás támogatása érdekében. Az ajánlásban szerepelt továbbá, hogy Görögország – amint a gazdasági feltételek lehetővé teszik – folytasson a prudens középtávú költségvetési pozíció elérésére és az adósság fenntarthatóságának biztosítására irányuló költségvetési politikát, egyúttal fokozza a beruházásokat. Az Eurostat által hitelesített adatok szerint Görögország államháztartási hiánya GDP-arányosan a 2020. évi 10,2 %-ról 2021-ben 7,4 %-ra csökkent. Görögország költségvetés-politikai válasza 2021-ben támogatta a gazdasági helyreállítást, míg az ideiglenes szükséghelyzeti intézkedések GDP-hez viszonyított aránya a 2020. évi 7,6 %-ról 2021-ben 7,2 %-ra csökkent. A Görögország által 2021-ben hozott intézkedések összhangban voltak a 2020. július 20-i tanácsi ajánlással. A kormány által 2020-ban és 2021-ben elfogadott diszkrecionális költségvetési intézkedések ideiglenesek voltak, illetve azokat más intézkedések ellensúlyozták. Az Eurostat által hitelesített adatok szerint az államadósság GDP-arányosan a 2020. évi 206,3 %-ról 2021-ben 193,3 %-ra csökkent.

¹¹ A Tanács ajánlása (2020. július 20.) Görögország 2020. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Görögország 2020. évi stabilitási programját (HL C 282., 2020.8.26., 46. o.).

(15) A 2022. évi stabilitási program költségvetési előrejelzéseit alátámasztó makrogazdasági forgatókönyv 2022 tekintetében realisztikus, 2023-ra vonatkozóan pedig optimista. A 2022. évi stabilitási program előrejelzése szerint a reál-GDP 2022-ben 3,1 %-kal, 2023-ban pedig 4,8 %-kal nő. Összehasonlításképpen a Bizottság 2022. tavaszi előrejelzése 2022-re magasabb, 3,5 %-os, 2023-ra viszont alacsonyabb, 3,1 %-os reál-GDP-növekedéssel számol. Az előrejelzések közötti különbség főként az uniós források felhasználásának ütemével, valamint az Ukrajna elleni orosz katonai agresszió – mindenekelőtt a magánfogyasztásra gyakorolt – hatásával kapcsolatos eltérő feltételezésekkel magyarázható. A 2022. évi stabilitási program szerint a kormány arra számít, hogy az államháztartási hiány 2022-ben a GDP 4,4 %-ára, 2023-ban pedig 1,4 %-ára csökken. A 2022. évi csökkenés főként a gazdasági aktivitás helyreállításának folytatódását és a szükséghelyzeti intézkedések többségének megszüntetését tükrözi. A 2022. évi stabilitási program szerint a GDP-arányos államadósság 2022-ben várhatóan jelentős mértékben, 180,2 %-ra, majd 2023-ban 168,6 %-ra esik vissza. Az előrejelzés zárónapján ismert gazdaságpolitikai intézkedések alapján a Bizottság 2022. tavaszi előrejelzése 2022-re a GDP 4,3 %-ának, és 2023-ra 1,0 %-ának megfelelő költségvetési hiánnyal számol. Ez nagyjából összhangban van a 2022. évi stabilitási programban előrejelzett hiánnyal. A reál-GDP növekedésére vonatkozó előrejelzések különbsége ellenére a Bizottság 2022. tavaszi előrejelzése 2022-re és 2023-ra egyaránt dinamikusabb ár- és bérnövekedést feltételez, előrevetítve a személyi jövedelemadóból származó bevételek növekedését. A Bizottság 2022. tavaszi előrejelzése magasabb GDP-arányos államadóssággal számol: 2022-ben 185,7 %-kal, 2023-ban pedig 180,4 %-kal. A különbség a készpénz- és az eredményszemléletű költségvetési egyenlegek közötti különbségek eltérő becsléséből, valamint a pénzügyi eszközök nettó felhalmozására vonatkozó eltérő feltételezésből ered. A Bizottság 2022. tavaszi előrejelzése szerint a kibocsátás középtávú (tízéves átlagos) potenciális növekedése jelenleg –0,3 %-ra becsülhető. Ez a becslés azonban csak részben tükrözi a Görögországban az utóbbi időszakban tapasztalt súlyos gazdasági recessziót, és nem tartalmazza a helyreállítási és rezilienciaépítési terv részét képező reformok hatását, amelyek élénkíthetik Görögország potenciális növekedését.

(16) 2022-ben a kormány fokozatosan megszüntette a Covid19-válságra válaszul hozott intézkedések többségét, így az ideiglenes szükséghelyzeti intézkedésekre fordított kiadásai az előrejelzések szerint a 2021. évi 7,2 %-ról 2022-ben a GDP 1,8 %-ára csökkennek. A költségvetési hiányt befolyásolják a megemelkedett energiaárak gazdasági és társadalmi hatásainak ellensúlyozása érdekében elfogadott intézkedések, amelyek a Bizottság 2022. tavaszi előrejelzése szerint 2022-ben a GDP 1,1 %-ára becsülhetők, majd 2023-ban – a tervezett fokozatos megszüntetés eredményeként – nem lesz költségvetési hatásuk¹². A hiányra gyakorolt hatást részben ellensúlyozzák a kibocsátási egységekből származó magasabb bevételek. Ezek az intézkedések elsősorban az energiafelhasználóknak nyújtott támogatásokat, a szegényebb háztartásoknak biztosított szociális transfereket, valamint a közlekedési szolgáltatásokat terhelő közvetett adók csökkentését foglalják magukban. Ezeket az intézkedéseket ideiglenes intézkedésként jelentették be. Görögország stabilitási programjának benyújtását és a Bizottság 2022. tavaszi előrejelzésének zárónapját követően a kormány 2022-re vonatkozó – a megnövekedett energiaárak következményeinek kezelését célzó – új intézkedéscsomagot jelentett be. Amennyiben az említett energiaárak 2023-ban magasak maradnak, ezen intézkedések némelyike továbbra is hatályban maradhat. A költségvetési hiányt emellett a lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából érkező személyek ideiglenes védelmének költségei is befolyásolják, amelyek a Bizottság 2022. tavaszi előrejelzése szerint 2022-ben a GDP 0,1 %-át, 2023-ban pedig 0,1 %-át fogják kitenni¹³.

¹² Az adatok a 2021 ősze óta hozott intézkedések éves költségvetési költségeinek szintjét mutatják, beleértve a folyó bevételeket és kiadásokat, valamint – adott esetben – a tőkekiadási intézkedéseket is.

¹³ A lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából az Unióba érkező személyek teljes száma 2022 végére várhatóan fokozatosan eléri a 6 milliót és a földrajzi eloszlásukra vonatkozó becslés a meglévő diaszpóra méretén, a befogadó tagállam relatív népességén, valamint a lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából érkező személyek Unión belüli tényleges eloszlásán alapul (a 2022. márciusi adatok szerint). Az egy főre jutó költségvetési költségek esetében a becslések a Bizottság Közös Kutatóközpontjának Euromod mikroszimulációs modelljén alapulnak, figyelembe véve mind a pénzügyi juttatásokat, amelyekre az érintettek jogosultak lehetnek, mind az olyan természetbeni juttatásokat, mint például az oktatás és az egészségügyi ellátás.

- (17) A 2021. június 18-i ajánlásában a Tanács azt az ajánlást fogalmazta meg Görögország számára, hogy 2022-ben fordítsa a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközt a helyreállítást támogató további beruházások finanszírozására, egyúttal folytasson prudens költségvetési politikát. Továbbá tartsa fenn a nemzeti finanszírozású beruházások szintjét. A Tanács továbbá azt ajánlotta, hogy Görögország – amint a gazdasági feltételek lehetővé teszik – folytasson a prudens középtávú költségvetési pozíció elérésére és az adósság fenntarthatóságának biztosítására irányuló költségvetési politikát, ugyanakkor a növekedési potenciál élénkítése céljából fokozza a beruházásokat.

(18) A Bizottság 2022. tavaszi előrejelzése szerint és a Görögország 2022. évi stabilitási programjában foglalt információk alapján 2022-ben támogató, a GDP –3,3 %-ának megfelelő költségvetési irányvonal valószínűsíthető¹⁴. A Tanács ajánlásának megfelelően Görögország továbbra is támogatni kívánja a helyreállítást, amihez a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből addicionális beruházásokat tervez finanszírozni. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből és más uniós alapokból nyújtott vissza nem térítendő támogatások által finanszírozott kiadásoknak a gazdasági aktivitáshoz való pozitív hozzájárulása az előrejelzések szerint 2021-hez képest GDP-arányosan 0,2 százalékponttal nő. A nemzeti finanszírozású beruházások az előrejelzések szerint 2022-ben 0,8 százalékpontnak megfelelő expanzív hatást gyakorolnak a költségvetési irányvonalra¹⁵. Görögország ezért a Tanács ajánlásával összhangban fenn kívánja tartani a nemzeti finanszírozású beruházásokat. Ugyanakkor a nemzeti finanszírozású (az új bevételi intézkedések nélkül számított) elsődleges folyó kiadások 2022-es növekedése az előrejelzések szerint 2,2 százalékpontos expanzív hatást gyakorol az összesített költségvetési irányvonalra. Ez a jelentős expanzív hatás magában foglalja egyrészt a magasabb energiaárak gazdasági és társadalmi következményeinek kezelésére irányuló intézkedések addicionális hatását (a GDP 0,6 %-a), másrészt a lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából érkező személyeknek nyújtott ideiglenes védelem költségeit (a GDP 0,1 %-a), ugyanakkor a nyugdíjakra és a szociális ellátásokra fordított kiadások növekedése (a GDP 0,6 %-a) az előrejelzések szerint szintén hozzájárul a nettó folyó kiadások növekedéséhez. A Bizottság előrejelzése szerint ezekhez a diszkrecionális intézkedésekhez nem kapcsolódnak teljes mértékben ellensúlyozó intézkedések.

¹⁴ A mutató negatív előjele az elsődleges kiadások növekedésének a középtávú gazdasági növekedéshez viszonyított többletére utal, ami expanzív költségvetési politikát jelez.

¹⁵ Az egyéb nemzeti finanszírozású tőkekiadások az előrejelzések szerint GDP-arányosan 0,1 százalékpontos expanzív hatást gyakorolnak.

- (19) A Bizottság 2022. tavaszi előrejelzésében – változatlan szakpolitikát feltételezve – 2023-ban a GDP +1,5 %-ának megfelelő költségvetési irányvonalra számít¹⁶. Görögország az előrejelzés szerint a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből nyújtott vissza nem térítendő támogatásokat 2023-ban továbbra is a helyreállítást támogató addicionális beruházások finanszírozására használja fel. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből és más uniós alapokból nyújtott vissza nem térítendő támogatások által finanszírozott kiadásoknak a gazdasági aktivitáshoz való pozitív hozzájárulása az előrejelzések szerint 2022-höz képest GDP-arányosan 0,3 százalékponttal csökken, ami arra vezethető vissza, hogy más uniós alapok esetében a programozási időszak kezdeti szakasza valósul meg. A nemzeti finanszírozású beruházások az előrejelzések szerint 2023-ban 0,6 százalékpontnak megfelelő expanzív hatást gyakorolnak a költségvetési irányvonalra¹⁷. Ugyanakkor a nemzeti finanszírozású (az új bevételi intézkedések nélkül számított) elsődleges folyó kiadások 2023-as növekedése az előrejelzések szerint 1,7 százalékpontos restriktív hatást gyakorol az összesített költségvetési irányvonalra. Ez magában foglalja a megnövekedett energiaárak kezelését célzó intézkedések kivezetésének hatását (a GDP 1,1 %-a).
- (20) A 2022. évi stabilitási program a költségvetési hiány fokozatos csökkenését vetíti előre: 2024-ben a GDP 0,4 %-ára, 2025-ben pedig 0,1 %-ára. A költségvetési hiány tehát a tervek szerint a program időhorizontjában a GDP 3 %-a alatt marad. Ezek az előrejelzések azon a feltételezésen alapulnak, hogy a gazdaság helyreállítása folytatódik, és figyelembe veszik a személyi jövedelemadón felül alkalmazott szolidaritási különadó és a szociális szolidaritási járulékok csökkentésének meghosszabbítását, ami ösztönzőleg hat a növekedésre. A 2022. évi stabilitási program szerint a GDP-arányos államadósság várhatóan tovább fog csökkenni: 2024-ben 155,2 %-ra, majd 2025-ben 146,5 %-ra mérséklődik. A Bizottság elemzése szerint az államadósság fenntarthatóságát övező kockázatok középtávon magasnak tűnnek.

¹⁶ A mutató pozitív előjele az elsődleges kiadások növekedésének a középtávú gazdasági növekedéshez viszonyított hiányára utal, ami restriktív költségvetési politikát jelez.

¹⁷ Az egyéb nemzeti finanszírozású tőkekiadások az előrejelzések szerint GDP-arányosan 0,0 százalékpontos, tehát semleges hatást gyakorolnak.

- (21) A helyreállítási és rezilienciaépítési terv keretében megkezdett reformokra építve a görög adópolitikai keret módosításai hozzájárulhatnak a beruházási hiány kezeléséhez.
- Konkrétabban, egy szélesebb körű feltételes adómegállapítási rendszer bevezetése javíthatja a jogbiztonságot a befektetők szempontjából, és megerősítheti az adórendszer egyszerűsítésére irányuló, folyamatban lévő intézkedéseket. Emellett, más tagállamok bevált gyakorlataira építve az önálló vállalkozókra (a személyi jövedelemadón felül) kivetett jelenlegi éves egyösszegű adó felülvizsgálata javíthatná az önálló vállalkozókra nehezedő adóteher szerkezetét, előmozdíthatná az adójogszabályoknak való önkéntes megfelelést és támogathatná a beruházásokat. Görögország folytatja a közigazgatás modernizálását, de teljesítménye összességében továbbra is alacsony, ami részben a magasan képzett munkavállalók közzszférába vonzásával és megtartásával kapcsolatos kihívásnak tudható be.
- A helyreállítási és rezilienciaépítési terv tartalmaz a közigazgatás hatékonyságának javítására irányuló intézkedéseket, középpontban a digitális szolgáltatások fejlesztésével. A helyreállítási és rezilienciaépítési terv részét képező intézkedéseken túl Görögország eredményeket ért el egy integrált humán erőforrás-gazdálkodási rendszer létrehozása terén is, amely a közzszférabeli szervezetek által használható digitális szervezeti ábrákat és a jelenlegi álláshelyekre vonatkozó munkaköri leírásokat tartalmaz. Ez várhatóan lehetővé teszi majd, hogy az erőforrásokat a megállapított és prioritások szerint rangsorolt igényeknek megfelelően osszák el. Ugyanakkor, noha az állandó tisztviselők száma nagyjából változatlan maradt a felvettek és a távozók létszámának egyensúlyban tartására vonatkozó, továbbra is hatályban lévő munkaerő-felvételi szabálynak köszönhetően, az ideiglenes alkalmazottak száma 2018 óta meredeken, közel 25 %-kal nőtt. A közigazgatás méretének növekedése visszafordíthatja azon intézkedések hatását, amelyek arra irányultak, hogy Görögország (GDP-hez viszonyított) bérköltsége megközelítse az uniós átlagot. Amellett, hogy költségvetési kockázatot jelent, ez a tendencia gyengítheti az állandó álláshelyekre vonatkozó új kiválasztási eljárás integritását, tekintve, hogy az ideiglenes álláshelyekhez kapcsolódó kiválasztási eljárás nem annyira szigorú, mint az állandó álláshelyek esetében. Az állandó személyzet vonatkozásában a felvettek és távozók létszámának egyensúlyban tartását előíró munkaerő-felvételi szabály alkalmazásának folytatása, kiegészítve az ideiglenes személyzetre vonatkozóan meghatározott, és 2022-től hatályos felső korláttal, megteremti az átfogó keretet a munkaerő-felvétel központi ellenőrzésének megerősítéséhez, és lehetővé teszi, hogy a személyzeti létszám a világválság előtti szint felé mozduljon el.

Amennyiben megvalósul a teljes személyzeti létszám várt csökkenése, egyes konkrét, alapvető fontosságúnak tekintett álláshelyek és szervezetek esetében lehetővé válhat a javadalmazási szintek kiigazítása a közigazgatás olyan területein, ahol nehézségekbe ütközik a képzett munkaerő közszférába vonzása és megtartása. Ez magában foglalhatja a munkaköri leírás kiegészítő bértáblával való összekapcsolását vagy speciális bértábla megállapítását egyes konkrét közszektorbeli intézmények (pl. piacszabályozók) esetében, mivel az ilyen szisztematikus megközelítések nem veszélyeztetnék az egységes bértábla alkalmazását és összhangban vannak a prudens költségvetési politikával. Végezetül, bár a helyreállítási és rezilienciaépítési terv tartalmaz az aktív munkaerőpiaci politikák megerősítésére, valamint a több és jobb munkahelyre épülő, befogadó munkaerőpiac támogatására irányuló intézkedéseket, további intézkedésekkel javítani lehetne a fiatalok és a nők foglalkoztathatóságát.

(22) Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikke (3) bekezdésének b) pontjával és V. mellékletének 2.2. kritériumával összhangban a helyreállítási és rezilienciaépítési terv egymást kölcsönösen erősítő reformok és beruházások széles körét tartalmazza, valamint ezek 2026. augusztus 31-ig teljesítendő indikatív végrehajtási ütemtervét is. Ezek kezelik a Tanács által az európai szemeszter keretében 2019-ben és 2020-ban Görögországnak címzett országspecifikus ajánlásokban felvázolt gazdasági és társadalmi kihívások összességét vagy jelentős részét, valamint a helyreállítási és rezilienciaépítési terv elfogadásának időpontjáig kiadott országspecifikus ajánlásokat. Ezek az ajánlások mindenekelőtt a következőkre terjednek ki: az államháztartás minősége és fenntarthatósága, az egészségügyi rendszer elérhetősége és rezilienciája, aktív munkaerőpiaci politikák, az oktatásra, készségekre és foglalkoztathatóságra irányuló közberuházásokat támogató szakpolitikák, kutatás és fejlesztés, biztonságos, intelligens, fenntartható és reziliens közlekedés és logisztika, tiszta és hatékony energiatermelés és -felhasználás, beleértve a megújuló energiára és a hálózatok összekapcsolására vonatkozó projekteket is, környezeti infrastruktúra, városi térségek rehabilitációja, valamint a közigazgatás és a vállalkozások digitális átállása. A helyreállítási és rezilienciaépítési terv emellett számos intézkedést tartalmaz a költségvetési strukturális politikákhoz, a szociális jóléthez, a pénzügyi stabilitáshoz, a munkaerő- és termékpiachoz, valamint a közigazgatás korszerűsítéséhez kapcsolódó kihívások kezelésére, mely intézkedések a program lezárását követő időszakra vonatkozóan tett kötelezettségvállalások folytatásának, kibővítésének és kiegészítésének tekinthetők. A helyreállítási és rezilienciaépítési terv magában foglal olyan intézkedéseket is, amelyek az üzleti környezet javítása és a szabályozási keret egyszerűsítése révén a versenyképesség javítására és a magánberuházások előmozdítására irányulnak. Ezekhez a reformokhoz egy olyan hitelkeret kapcsolódik, amelynek célja, hogy ösztönözze a magánberuházásokat a gazdaság transzformatív ágazataiban, beleértve a zöld átállást és a digitális transzformációt is.

- (23) Görögország helyreállítási és rezilienciaépítési tervének végrehajtása várhatóan hozzájárul majd a zöld és digitális átállás terén való további előrelépéshez. A Görögország éghajlat-politikai célkitűzéseit támogató intézkedések a helyreállítási és rezilienciaépítési terv teljes allokációjának 37,5 %-át, míg a digitális célkitűzéseket támogató intézkedések a helyreállítási és rezilienciaépítési terv teljes allokációjának 23,3 %-át teszik ki. A helyreállítási és rezilienciaépítési tervnek – a releváns mérföldkövekkel és célokkal összhangban történő – teljes körű végrehajtása segíteni fogja Görögországot a Covid19-válság következményeiből való gyors kilábalásban, egyúttal megerősíti rezilienciáját. A szociális partnerek és más érdekelt felek szisztematikus bevonása továbbra is fontos a helyreállítási és rezilienciaépítési terv, továbbá a helyreállítási és rezilienciaépítési terven túlmutató egyéb gazdaság- és foglalkoztatáspolitikák sikeres végrehajtása szempontjából, az átfogó szakpolitikai menetrend iránti széles körű felelősségvállalás biztosítása érdekében.
- (24) Görögország helyreállítási és rezilienciaépítési terve a beruházási és reformintézkedések koordinálására, végrehajtására és nyomon követésére szolgáló átfogó irányítási keretet határoz meg. A helyreállítási és rezilienciaépítési terv tényleges végrehajtása azonban alapvetően a végrehajtó szervek igazgatási és végrehajtási kapacitásától függ, amit szorosan nyomon kell követni. A tervek szerint a regionális és helyi közigazgatás műszaki szolgálatai, beleértve a kommunális szolgáltatókat is, hozzájárulnak majd számos komponens végrehajtásához, azonban igazgatási kapacitásuk – különösen a kisebb önkormányzatok esetében – általában korlátozott, ezért fontos, hogy szükség esetén a központi szint további támogatást nyújtson. A helyreállítási és rezilienciaépítési terv gördülékeny végrehajtása szempontjából döntő fontosságú lesz a szigorú ütemtervek betartása, a felmerülő akadályokra való gyors reagálás és a megoldások megtalálása. Hasznos lehet egy, a szűk keresztmetszetek kezelésével foglalkozó magas szintű minisztériumközi munkacsoport létrehozása. Végezetül, a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközt kezelő, a pénzügyminisztérium részét képező ügynökségnek kulcsfontosságú szerepe lesz majd az átfogó koordinációban, és a tervek szerint elegendő erőforrás áll majd rendelkezésére, ugyanakkor elengedhetetlen a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközt kezelő ügynökség és a (reformintézkedések koordinálásáért felelős) Koordinációs Főtitkárság szoros együttműködése.

(25) A Bizottság 2021. július 29-én jóváhagyta Görögországnak az (EU) 2021/1060 európai parlamenti és tanácsi rendeletben¹⁸ előírt partnerségi megállapodását. 2021 októberében és novemberében Görögország benyújtotta 21 kohéziós politikai programját a Bizottságnak. Az (EU) 2021/1060 rendelettel összhangban Görögország a 2021–2027-es kohéziós politikai alapok programozása során figyelembe vette a vonatkozó országspecifikus ajánlásokat. Ez előfeltétele annak, hogy a kohéziós politikai alapokból nyújtandó pénzügyi támogatás eredményesebbé váljon és a lehető legnagyobb hozzáadott értéket biztosítsa, egyúttal előmozdítja az említett kohéziós politikai alapok és más uniós eszközök és alapok közötti koordinációt, kiegészítő jelleget és koherenciát. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz és a kohéziós politikai programok sikeres végrehajtása a zöld és digitális átállást, valamint a kiegyensúlyozott területfejlesztést támogató beruházások szűk keresztmetszeteinek felszámolásától is függ.

¹⁸ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1060 rendelete (2021. június 24.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra, az Igazságos Átmenet Alapra és az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a határigazgatás és a vízümpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszközre vonatkozó pénzügyi szabályok megállapításáról (HL L 231., 2021.6.30., 159. o.).

(26) Az Európai Stabilitási Mechanizmus keretén belüli pénzügyi támogatási program 2018. évi sikeres lezárását követően Görögország a 472/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet¹⁹ szerinti megerősített felügyelet hatálya alá tartozik. A megerősített felügyelet a Görögország által az eurócsoportnak 2018. június 22-én tett, a program keretében megkezdett kulcsfontosságú strukturális reformok végrehajtására vonatkozó egyedi kötelezettségvállalások végrehajtásának nyomon követését szolgálja. Az adósságenyhítés alapját az képezi, hogy az ország végrehajtja-e az említett kötelezettségvállalásokat a megállapított határidőig, vagyis 2022 közepéig; Görögország tehát megkezdte az utolsó évét e felügyeleti rendszer keretei között. Amint az a 2022. május 23-án közzétett 14. megerősített felügyeleti jelentésben szerepel, a világválság okozta nehéz körülmények és az Ukrajna elleni orosz katonai agresszió közelmúltbeli gazdasági hatása ellenére Görögország eredményesen végrehajtotta a szakpolitikai kötelezettségvállalások többségét, ami javította a görög gazdaság rezilienciáját és megerősítette pénzügyi stabilitását. Vannak azonban még olyan intézkedések, amelyek teljes körű végrehajtása nem valósult meg. Ez különösen igaz a nemzeti ingatlan-nyilvántartás elkészítésére, amely tovább javítaná a görögországi üzleti környezetet. Az elmúlt években jelentős előrelépés történt, és várhatóan 2022 decemberére elkészül a teljes ingatlan-nyilvántartás. Az uniós strukturális alapok támogatást biztosítanak az ingatlan-nyilvántartás létrehozásához. Újabb az ország a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből kap támogatást a nyilvántartásba vétel és a tulajdonjogi okiratok digitalizálásához. Az ingatlan-nyilvántartási projekt keretében Görögországnak be kell fejeznie a kataszteri jogcímek feltérképezését, a földhivatal működőképessé tételét, valamint az egész országra kiterjedő erdőterképek hitelesítését.

¹⁹ Az Európai Parlament és a Tanács 472/2013/EU rendelete (2013. május 21.) a pénzügyi stabilitásuk tekintetében súlyos nehézségekkel küzdő vagy súlyos nehézségek által fenyegetett euroövezeti tagállamok gazdasági és költségvetési felügyeletének megerősítéséről (HL L 140., 2013.5.27., 1. o.).

- (27) A helyreállítási és rezilienciaépítési terv által kezelt gazdasági és szociális kihívásokon felül Görögország számos további kihívással szembesül az egészségügy terén. Görögországban még mindig magas az igénybe vevő általi közvetlen fizetések aránya: az egészségügyi összkiadások több mint egyharmadát (35 %) teszi ki²⁰. Ezek nagyrészt a gyógyszer-hozzájárulásokhoz és az ellátási csomagon kívüli szolgáltatásokért teljesített közvetlen fizetésekhez kapcsolódnak. Ezzel egyidejűleg (az uniós átlaghoz képest) még mindig magas a gyógyszerekre fordított közkiadások mértéke, ugyanakkor (az uniós átlaghoz képest) viszonylag alacsony a – különösen a járóbetegeknek nyújtandó – terápiás ellátásra fordított kiadások mértéke. Egy jól működő, a teljes lakosságra kiterjedő és hatékony „kapuőr” funkcióval rendelkező egészségügyi alapellátó rendszer növelheti a hatékonyságot, valamint az egészségügyi termékekhez és szolgáltatásokhoz való hozzáférést. E tekintetben az egészségügyi rendszer zökkenőmentes működéséhez alapvető fontosságú lesz az egészségügyi alapellátó rendszerre vonatkozóan a megerősített felügyelet keretében elfogadandó módosítások teljes körű végrehajtása. A reform kapcsolódik az átfogó egészségügyi alapellátó rendszer létrehozására irányuló korábbi intézkedésekhez, amelyekkel összefüggésben azonban végrehajtási problémák merültek fel. E célból a háziiorvosi létszám bővítése annak érdekében, hogy a hálózat a teljes lakosságra kiterjedjen, valamint a népesség-nyilvántartás kulcsfontosságú lesz ahhoz, hogy biztosítani lehessen a lakosság egyenlő és méltányos hozzáférését az egészségügyi ellátáshoz.
- (28) Az Unió állam-, illetve kormányfői által a versailles-i nyilatkozatban meghatározott megbízatásra válaszul a REPowerEU tervre irányuló bizottsági javaslat célja az, hogy a lehető leghamarabb megszüntesse az Unió függőségét az Oroszországból importált fosszilis tüzelőanyagoktól. E célból a Bizottság azt tervezi, hogy a tagállamokkal párbeszédet folytatva meghatározza a legmegfelelőbb nemzeti, regionális és uniós szintű projekteket, beruházásokat és reformokat. Ezen intézkedések célja általában véve a fosszilis tüzelőanyagoktól való függés csökkentése és a fosszilis tüzelőanyagok Oroszországból történő behozatalának kiváltása.

²⁰ 2019. évi adatok a következőből: *State of Health in the EU, Greece: Country Health Profile*, OECD, 2021 (Az egészségügy helyzete az EU-ban, egészségügyi országelemzés: Görögország) (<https://www.oecd.org/health/greece-country-health-profile-2021-4ab8ea73-en.htm>).

(29) A 2020. évi adatok szerint Görögország energiaszerkezetének 50 %-át a kőolaj, 24 %-át pedig a földgáz teszi ki. Görögország Oroszországtól való függősége a kőolaj- és a földgázimport tekintetében egyaránt valamivel elmarad az uniós átlagtól: a kőolaj esetében 18 % a 26 %-os uniós átlaghoz képest²¹, a földgáz esetében pedig 39 % (az uniós átlag 44 %)²². A szénimport 87 %-a Oroszországból származik, de jelentősek a hazai lignitkészletek. Az Oroszországtól való gázfüggőség csökkentése és az ország energiaszerkezetének a fosszilis tüzelőanyagok arányának csökkentése révén történő diverzifikálása érdekében számos olyan intézkedést lehetne folytatni, amelyek Görögország helyreállítási és rezilienciaépítési tervének részét képező beruházásokra és reformokra épülnek és túlmutatnak azokon. Ezek révén teljesíthető a lignitalapú villamosenergia-termelés 2028-ig történő fokozatos megszüntetésére vonatkozó kötelezettségvállalás is. Görögország felgyorsíthatná a megújuló energia elterjesztését, és egy olyan szervezett piaci platform létrehozását, amely lehetővé teszi a megújuló energiaforrásokból előállított villamos energiára vonatkozó kétoldalú energiavásárlási megállapodások megkötését. A Görögország helyreállítási és rezilienciaépítési tervében foglalt reformok jóváhagyása csökkenteni fogja a megújulóenergia-ágazatba történő beruházások előtt álló akadályokat. Görögország megkezdhetné a hidrogén-infrastruktúra fejlesztését is, mindenekelőtt a görög kikötőkben, hogy megkönnyítse a hidrogénszállítást. Fel lehetne gyorsítani és ki lehetne terjeszteni a hálózatüzemeltetők által tervezett infrastrukturális beruházások megvalósítását – különösen az alállomások telepítését. Emellett csökkenteni lehetne az új megújulóenergia-létesítményekkel való összeköttetés feltételeinek kidolgozásához és véglegesítéséhez a hálózatüzemeltetők számára szükséges átlagos időt. A szomszédos országokkal létrehozott villamosenergia-rendszerösszekötők bővítése lehetővé tenné, hogy a hálózat nagyobb mennyiségű megújuló energiát vegyen fel. Görögországnak fel kell gyorsítania a gázszállítási útvonalak diverzifikációját azáltal, hogy gyors ütemben befejezi az előrehaladott szakaszban lévő beruházásokat.

²¹ Eurostat (2020), Az orosz import részaránya a földgáz, illetve a nyersolaj teljes importjából. Az EU-27 átlagát tekintve a teljes behozatal az EU-27-en kívülről származó behozatalon alapul. Görögország esetében a teljes behozatal magában foglalja az Unión belüli kereskedelmet is. A nyersolaj nem foglalja magában a finomított olajtermékeket. Görögország teljes olajimportjának jelentős része finomítói nyersanyag. Görögország nagymértékben függ e nyersanyag orosz importjától: a teljes finomítónyersanyag-behozatal 86 %-a Oroszországból származik.

²² Eurostat (2020), Az orosz import részaránya a földgáz és a feketeszén teljes importjából. Az EU-27 átlagát tekintve a teljes behozatal az EU-27-en kívülről származó behozatalon alapul. Görögország esetében a teljes behozatal magában foglalja az Unión belüli kereskedelmet is. A nyersolaj nem foglalja magában a finomított olajtermékeket.

A földgázhoz kapcsolódó új infrastrukturális és hálózati beruházásoknak lehetőség szerint időtállóknak kell lenniük olyan szempontból, hogy a fenntartható üzemanyagokra való későbbi átállításuk révén biztosítható legyen hosszú távú fenntarthatóságuk. Görögország kiterjeszthetné a meglévő energiamegtakarítási intézkedések hatókörét és célkitűzéseit is, és csökkenthetné az energiaszegénység magas szintjét (2020-ban 17,1 %), amihez adott esetben felhasználhatja a kohéziós politikai alapokat például az épületállomány felújításához. Az egyes konkrét területek felújítási lehetőségeit korlátozó jelenlegi piaci akadályokat célzott jogalkotási és pénzügyi ösztönzőkkel enyhíteni lehetne. Az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésére, valamint a megújuló energiaforrások és az energiahatékonyság növelésére vonatkozó törekvések további fokozására lesz szükség ahhoz, hogy Görögország megfeleljen az „Irány az 55 %!” célkitűzéseinek. Emellett fel kell gyorsítani a továbbra is nagymértékben a kőolajtól függő közlekedési ágazat dekarbonizációját a fenntartható mobilitás előmozdítása – többek között tömegközlekedési és vasúti projektek megvalósítása – révén.

- (30) Míg a klímasemlegességre való átállás és a fosszilis tüzelőanyagok kivezetésének felgyorsítása számos ágazatban jelentős szerkezetátalakítási költségekkel fog járni, Görögország a kohéziós politika keretében igénybe veheti az igazságos átmenet mechanizmust, hogy enyhítse az átállás társadalmi-gazdasági hatásait a leginkább érintett régiókban. Emellett a foglalkoztatási lehetőségek javítása és a társadalmi kohézió erősítése érdekében Görögország igénybe veheti az (EU) 2021/1057 európai parlamenti és tanácsi rendelettel²³ létrehozott Európai Szociális Alap Pluszt is.
- (31) A Bizottság értékelése fényében a Tanács megvizsgálta a 2022. évi stabilitási programot, és véleményét²⁴ az alábbi 1. ajánlás tükrözi.

²³ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1057 rendelete (2021. június 24.) az Európai Szociális Alap Plusz (ESZA+) létrehozásáról és az 1296/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 231., 2021.6.30., 21. o.).

²⁴ Az 1466/97/EK rendelet 5. cikkének (2) bekezdése alapján.

- (32) Az euroövezeti tagállamok gazdasági közötti szoros összefonódásokra és a gazdasági és monetáris unió működéséhez való együttes hozzájárulásukra tekintettel a Tanács azt ajánlotta, hogy az euroövezeti tagállamok tegyenek intézkedéseket – többek között helyreállítási és rezilienciaépítési terveik révén – az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló 2022.évi ajánlásban meghatározott ajánlások végrehajtása érdekében. Görögország esetében ezt különösen az 1. és a 2. ajánlás tükrözi.
- (33) A Bizottság által elvégzett részletes vizsgálat és ezen értékelés fényében a Tanács megvizsgálta a 2022. évi nemzeti reformprogramot és a 2022. évi stabilitási programot. A Tanácsnak az 1176/2011/EU rendelet 6. cikke szerinti ajánlásait az alábbi 1., 2. és 4. ajánlás tükrözi. Az 1. és a 2. ajánlás hozzájárul az euroövezetre vonatkozó 2022. évi ajánlás, különösen az euroövezetre vonatkozó első, második és negyedik ajánlás végrehajtásához is. Az 1. és 2. ajánlásban említett költségvetési-politikai intézkedések segítik többek között a magas államadóssághoz és a külső egyensúly elégtelen helyreállításához kapcsolódó egyensúlyhiányok kezelését, miközben megkönnyítik a magas munkanélküliség és az alacsony potenciális növekedés kezelését is. A 4. ajánlásban említett szakpolitikai intézkedések hozzájárulnak többek között a magas külső adóssághoz kapcsolódó sebezhetőségek hosszú távú kezeléséhez,

AJÁNlja, hogy Görögország 2022-ben és 2023-ban tegyen intézkedéseket a következők érdekében:

1. 2023-ban biztosítson prudens költségvetési politikát, különösen azáltal, hogy a tagállami finanszírozású elsődleges folyó kiadás növekedését a potenciális kibocsátás középtávú növekedése alatt tartja, figyelembe véve az energiaár-emelkedésnek leginkább kitett háztartásoknak és vállalkozásoknak, valamint az Ukrajnából menekülőknak nyújtott ideiglenes és célzott támogatás fenntartását. Álljon készen arra, hogy a folyó kiadásokat a változó helyzethez igazítsa. Többek között a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz és más uniós alapok felhasználásával fokozza a zöld és digitális átállásra, illetve a REPowerEU kezdeményezés figyelembevételével az energiabiztonságra irányuló közberuházásokat. 2023 után folytasson olyan költségvetési politikát, amely fokozatos konszolidáció, beruházások és reformok segítségével biztosítja középtávon a prudens költségvetési pozíció elérését, a hiteles és fokozatos adósságcsökkentést, valamint a költségvetési fenntarthatóságot. Építsen a helyreállítási és rezilienciaépítési terv részeként vállalt reformokra, egy szélesebb körű feltételes adómegállapítási rendszer bevezetése révén javítsa az adórendszer beruházásösztönző jellegét, és vizsgálja felül az önfoglalkoztatók adóterheinek szerkezetét. Őrizze meg a közigazgatás hatékonyságát, ugyanakkor biztosítsa a megfelelő készségek bevonásának lehetőségét és az egységes bértáblával való összhang fenntartását.
2. Folytassa helyreállítási és rezilienciaépítési tervének végrehajtását a 2021. július 13-i tanácsi végrehajtási határozatban foglalt mérföldkövekkel és célokkal összhangban. A 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó kohéziós politikai programok végrehajtásának megkezdése céljából gyorsan zárja le a programozási dokumentumokról a Bizottsággal folytatott tárgyalásokat. Fejezze be a megerősített felügyelet keretében megkezdett fennmaradó reformokat, ideértve az ingatlan-nyilvántartás reformját is.

3. Az egészségügyi ellátáshoz való megfelelő és egyenlő hozzáférés biztosítása érdekében fejezze be az egészségügyi alapellátás reformjának végrehajtását a megerősített felügyelet alapján módosított keretnek megfelelően, beleértve az alapellátást végző egészségügyi részlegek személyzettel való ellátását, zárja le a népesség nyilvántartásba vételét és vezesse be a házi orvosok hatékony „kapuóri” funkcióját.
4. Csökkentse a fosszilis tüzelőanyagoktól való általános függést és diverzifikálja a fosszilis tüzelőanyagok behozatalát a megújuló energiaforrások elterjedésének felgyorsítása és a megújuló hidrogén alkalmazását lehetővé tevő infrastruktúra fejlesztése révén. Az energiafüggőséget kezelje a villamosenergia-hálózatok és -összeköttetések, valamint a gázösszeköttetések megfelelő kapacitásának biztosítása és a gázellátási útvonalak diverzifikálása révén is. Erősítse meg az energetikai szolgáltatások piaci keretét, továbbá – reformok és piaci ösztönzők révén – fokozza az energiahatékonyságot javító intézkedések végrehajtását az építőipar és a közlekedési ágazat – mindenekelőtt az elektromobilitás előmozdításával történő – dekarbonizációjának támogatása érdekében.

Kelt Brüsszelben,

a Tanács részéről

az elnök